

SETMANARI REPUBLICÀ CATALÀ

Els treballs se publiquen baix la sola i única responsabilitat dels autors. No's retornen originals

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
CARRER D'EN PRIM, 201

Sotscripció: Un mes, 50 cènts. Número solt, 10 cènts.
ANUNCIS, INTERCAL'LATS I REMITITS
Preus convencionals

LA TRAGEDIA DE LA FAM

Als morts del 17 de gener Escolteu, dones riques!

Una altra volta, heròics ciutadans que caiguéreu mortalment ferits defensant la nostra lliberal vila contra les turbes sanguinaries del poder absolutista, RENOVACIÓ i amb ella tots els esperits democràtics, ve a descobrir-se davant de vostres tombes i a fer-vos l'homenatge que mereixeu per vostra sacrifici en els altars de la raó i de la llibertat.

Una altra volta som aquí amb el dol al cor; una altra volta venim a pregar per vostre repòs; una altra volta abaixem les nostres testes davant el record de vostre martiri, una altra volta en fi tornem amb els punys closos, amb la protesta als llabis i amb el pit oprimí de rabia i de coratge, car els absolutismes governen; la constitució és falsa, la patria segueix esclavitzada per noves masses oligàrquiques de buròcrates, de militars i de polítics.

Però, morts de gener, les velles dinasties que tanta sang han fet vessar en el transcurs dels segles, o cauen o trontollen; les ambicions imperialistes s'estrellen en els camps de batalla de tot el món davant l'unió de les masses democràtiques; els absolutismes militars veuen proper el seu capvespre i s'apressen a una defensa que serà inútil; la massa burgesa, que no volgué repartir amb el proletariat els beneficis de la revolució francesa, es retira espantada davant el progrés del socialisme.

Morts de gener, l'hora de la victòria s'apropa. De les ruïnes, de la devastació, de l'incendi i dels rius de sang, s'aixeca el sol de la llibertat esplendorosa, l'unió dels pobles lliberals, el respecte als drets dels homes i de les col·lectivitats, el triomf dels ideals que vosaltres sustentàveu.

Morts de gener, espectres dels que lluitàreu per la llibertat; espectres dels que moríreu per la llibertat, jalceu-vos; sortiu de vostres tombes i veniu a celebrar el vostre triomf, el nostre, el de totes les democràcies mundials.

LA REDACCIÓ

Les revolucions, igual que les òperes, tenen sos preludis, però així com l'un és en música, l'altre és en exclamacions d'odi i crits dels paries, que la fam fa sublevar.

Aquest és el present preludi: la fam; i als que's creguin que és fàcil acovardir-la ensenyant-li uns quants cavalls i uns quants sabres, infeliços! és com si's pretengués apagar un foc amb petroli. Sabeu quin és l'enemic més gros de la fam? El pá. A aquestes dones, de les que's diu que són pertorbadores de l'ordre; a aquestes dones que's llencen al carrer perquè no resta en la llar ni llum ni claredat, doneu-los el que els hi manca, i les veureu transformades en dones de sa casa.

En elles está el verdader sentiment dels pobles; elles, sofridores de sí mateix; acostumades al sacrifici a que están imposades des de petites, en el present s'hán tirat al carrer; no demanen cap canvi de govern, no demanen res impossible: demanen pá.

Vosaltres, les dones riques; les que viviu en amples cambres; les que en vostra llar no hi ha mancat mai res; les que, quan petites, els reis que per als nens pobres sempre han estat dolents,

a vosaltres us portaven forses joguines; les que gasteu més per a polir-vos del que poden gastar mils families per a mantenir-se; les que per a distreure-us, jugueu a juntes de caritat, perque es cosa que, de passada, dona llustre; qué faríeu si veíssiú que vostres fills, aquests nens tant cuidats, de cabells dor, que sempre tenen els llabis vermellosos; qué faríeu si els pobres infants estiressin els vostres pits escualits de miseria i que d'ells no'n sortís l'aliment per als que fins la vostra sang els donaríeu, i que ploressin de gana, que és un plor tant diferent del que fan els vostres; qué faríeu — torno a repetir — vosaltres, les que esteu en sumptuosos palaus; les que el més petit pas que doneu, temeu que pugui despertar i molestar als vostres fills, qué faríeu si no els podíeu donar pa, ni tinguessiú foc a la llar?...

Penseu, doncs, que aquelles dones que heu vist aplegades a mils pels carrers de la ciutat, són mares; que els seus fills están plorant en el breçol; que els han promés que quan tornarien a casa els portarien pa, i que l'esperen amb cara sèria — pobriçons! — perquè encare que petits, han vist vetlles sense foc ni